

לכבוד
מנהלי מחוזות
מפקחים כוללים
מנהלי בתי ספר
מרכזי הוראת היסטוריה
המורים להיסטוריה בבתי הספר העל יסודיים הכלליים בחינוך הממלכתי

חוזר מפמ"ר היסטוריה ממלכתי, תשפ"ב

עם תחילת שנת הלימודים תשפ"ב אני מבקשת לחזור ולהודות לכם על כל הפעילות הברוכה בשנת הלימודים הקודמת, על ההתגייסות המהירה לטובת ילדינו, המעבר ללמידה בחירום – למידה מרחוק, היצירתיות הרבה ובעיקר – היכולת להתמודד עם האתגרים ההיסטוריים שהונחו לפתחנו, והכל תוך כדי תנועה.

מי ייתן והשנה הקרובה תהיה שנה טובה יותר, שנה בה נצליח לקיים לימודים סדירים בצל שגרת הקורונה, שנה בה נהנה מיתרונות כלי הלמידה מרחוק שרכשנו, ובד בבד נוכל לקיים מפגשי פנים מול פנים בלי חשש מהמחלה,

שנה שתהיה טובה, פורייה ומלאה בעשייה מבורכת,

והעיקר שתהיו לי בריאים!

תוכן העניינים:

- ערכים ולמידה חברתית – רגשית בהוראת היסטוריה
- למידה עצמאית
- בין תחומיות ורב תחומיות בהוראת היסטוריה
- אירועי המכביה ה-21
- יחידות הוראה לחטיבות הביניים
- יחידות הוראה – מניעת גזענות וחינוך לחיים משותפים
- מיקוד תוכניות הלימודים בתשפ"ב
- למידה בחירום – למידה היברידית: חומרי הוראה עומדים לרשות המורים והתלמידים
- תוכנית סחל"ב לחטיבה העליונה וניצני סחל"ב לחטיבות הביניים
- המרכז להעצמת מדעי הרוח בספריה הלאומית
- שאלוני בחינות הבגרות תשפ"ב
- בחינת בגרות עתירת מדיה ביחידות הבסיס

- שילוב בין הוראת היסטוריה ומעורבות חברתית
- פריסת ההוראה בחטיבה העליונה.
- ספר לימוד חדש לתלמידים עולים בחטיבה העליונה.
- נוהל תמ"ר וחלוצי הערכה
- קול קורא להשתתפות בתחרות כתיבה – 104 שנה לכיבוש באר שבע על ידי הפרשים האוסטרליים
- מערך ההדרכה תשפ"ב
- השתלמויות תשפ"ב
- קבוצות פייסבוק למורי היסטוריה
- מידעונים למורי היסטוריה
- חומרי לימוד המותרים לשימוש
- פרקטיקות הוראה איכותיות לשימוש המורים

ערכים ולמידה חברתית-רגשית בהוראת היסטוריה

השנה החולפת, בה התמודדנו עם מגפת הקורונה, העלתה על סדר היום בעוצמה חזקה במיוחד, את הצורך בלמידה רגשית חברתית ובדיון בסוגיות ערכיות וחברתיות. הלמידה הרגשית חברתית יכולה לפתח אצל הלומד והלומדת ערכים ומיומנויות תוך אישיות של הכוונה עצמית ומודעות עצמית, וערכים ומיומנויות בינאישיות של מודעות חברתית, התנהלות חברתית ואוריינות גלובלית (מעורבות ויוזמה חברתית ופתיחות תרבותית).

תהליך החינוך וההוראה כולל בתוכו ידע, מיומנויות וערכים. שילוב ערכים ומיומנויות רגשיות וחברתיות מחזק את הלמידה, ויוצר תהליכים של צמיחה אישית – רגשית וערכית. הנחת היסוד שלנו היא כי תהליך הלמידה והתוכן הלימודי מעוררים בקרב המלמד/ת והלומד/ת תחושות, רגשות, אסוציאציות, חוויות אישיות ודילמות ערכיות, המשפיעות עליו/ה ועל הלמידה. שילוב ערכים ולמידה רגשית חברתית צריכים להיות חלק בלתי נפרד מההוראה בכיתות. – על מנת שהתלמידים יבטאו את הרגשות והמחשבות המתעוררות בהם במפגש עם החומר הנלמד, יבררו את הערכים, הכישורים והמיומנויות, הנגזרים מהתוכן הנלמד, ויבדקו כיצד יוכלו לחזק בתוכם וליישם בחייהם את אותם ערכים וכישורים. בקרוב יפורסמו מחוונים לשילוב ערכים ומיומנויות תוך אישיות ובינאישיות בתחומי הדעת.

לפניכם מסמך משותף למזכירות הפדגוגית ולשפ"י בנושא למידה ערכית ורגשית חברתית ובו מחוונים לשילובה בתחומי הדעת: [למסמך](#)

למידה עצמאית

מדיניות הלמידה של משרד החינוך בשנת תשפ"ב מגדירה כמטרה מרכזית את כינונה וטיפוחה של יכולת למידה עצמאית. למידה עצמאית מבוססת על שלש הנחות יסוד:

- התלמידים חייבים להיות פעילים על מנת להבין באמת את מה שהם לומדים.
- רכישת מיומנויות למידה עצמאיות הכרחית הן להבנה הן להמשך התפתחות אישית ומקצועית לאורך החיים.
- הלמידה העצמאית חייבת להתבצע בתוך הקשר רחב של ידע תוכני. המעבר ללמידה עצמאית ברמות שונות מסמן מחדש את תפקידו המרכזי של המורה במסגרת התהליך – כמנחה ומלווה תהליכים של בניית הבנה. במהלך שנת הלימודים הקרובה, הטמעת הלמידה עצמאית תבוא לידי ביטוי בפיתוח המקצועי, ביחידות הוראה הנבנות בימים אלה, בתוכנית יהלום 3.0 ובהצעות לדרכי הערכה מותאמות. אנו ממליצים לצוותי ההוראה לתכנן מראש באיזה שלבים של הלמידה ישולבו מתודות של למידה עצמאית.

בין תחומיות ורב תחומיות בהוראת היסטוריה

למידה בין תחומית ורב תחומית¹ מאפשרת להרחיב את היריעה, לגוון את ההוראה והלמידה ולהעשיר את עולמם של התלמידים. תוכנית גפ"ן לחטיבות הביניים מעודדת את צוות ההוראה לבנות תוכניות בין תחומיות ורב תחומיות בתחומי הדעת שלנו. מדריכי היסטוריה יסייעו למורים לבנות תוכניות בית ספריות הכוללות גם למידה רב ובין תחומית. מייד לאחר החגים נפרסם חוברת ובה מבחר הצעות לשיתופי פעולה בין תחומי הדעת שלנו. ובניתיים תוכלו להיעזר בכמה הצעות שכבר קיימות:

- יחידות ההוראה לחטיבות הביניים. (ראו קישור בחוזר זה)
- יחידות הוראה – (היסטוריה ואזרחות) גזענות בהיסטוריה
- היסטוריה, אזרחות וגיאוגרפיה: מפה ולשם - <https://www.migration.cet.ac.il/>
- היסטוריה – ספרות: מהפכות

¹ להבהרת המושגים והרציונל, ראו – הפורטל הפדגוגי: <https://pop.education.gov.il/mechnanim-mitztaynim/magar-homrey-horaa/lemida-rav-yhomit>; ד"ר עיד קדרון, חשיבה בינתחומית: <http://education.academy.ac.il/SystemFiles/Adi%20Kidron.pdf>

אירועי המכביה ה-21

המכביה היא האירוע הספורטיבי הגדול ביותר של העם היהודי, וככזו חשוב להכיר לתלמידינו את תולדותיה וחיבותה. שנת תשפ"ב היא שנת המכביה ה-21. במהלך השנה נקיים, בשיתוף עם צוות גיאוגרפיה, חידון ארצי בנושא המכביה. החידון מיועד לכיתות ט' והוא מבוסס על חוברת שתופץ לבתי הספר. במקביל אנו מציעים שיעור המתאים לתוכנית הלימודים בכיתה ט' ועניינו – תרומת המכביות לעליות הראשונות לארץ ישראל. השיעור יפורסם באתר המפמ"ר.

יחידות הוראה לחטיבות הביניים :

אנו שמחים לעדכן אתכם כי מאגר יחידות ההוראה שלנו הולך וגדל. יחידות ההוראה "יושבות" על גבי פלטפורמה דיגיטלית חדשנית, ובנויות על פי נושאי תוכנית הלימודים בהיסטוריה. כל יחידת הוראה כוללת סדרה של כחמישה שיעורים הבנויים סביב [רעיון גדול](#). מורים ומדריכים מומחים בתחום הדעת בונים את היחידות המציעות פרטי הוראה לכל שיעור ונותנים רעיונות והשראה להוראה מעשירה. בכל פריט הוראה מוטמעות מיומנויות מרכזיות שאנו מבקשים להקנות לתלמידים, ערכים שהלימוד מזמן עיסוק בהם והצעות לפרקטיקות מגוונות להוראה. אתם מוזמנים לבחור, לפי [שיקול דעתכם](#), את המתאימים ביותר לתלמידים שלכם. לצד יחידות ההוראה עומד לרשותכם מחולל הוראה אליו תוכלו לגרור את הפריטים שבחרתם, לערוך אותם ולהפוך אותם לשיעורים מסוגים שונים: פנים אל פנים לצד שיעורים מקוונים ללמידה מרחוק סינכרונית וא-סינכרונית. את השיעורים שהכנתם תוכלו לשמור בסביבה אישית שלכם ולחזור אליהם בכל עת.

היחידות מדגישות את ההוראה הרב תחומית המאפשרת גיוון ההוראה והעשרתה.

במהלך תשפ"ב יפורסמו יחידות נוספות עד ל"כיסוי" כלל תוכנית הלימודים לחטיבות הביניים. כמו בן נפתח השתלמות מלווה (מקוונת) למורים המעוניינים להתמחות בשימוש ביחידות אלה, להעיר ולהאיר ולטייב את ההוראה של כולנו.

הכניסה ליחידות היא באמצעות [אתר מפמ"ר - חטיבות הביניים](#) ונדרשת הזדהות אחידה של משרד החינוך. לשימושכם גם [מצגת לכניסה ישירה](#).

יחידות הוראה – מניעת גזענות וחינוך לחיים משותפים:

יחידות ההוראה נבחנו בשיתוף עם משרד המשפטים, והן המכוונות למניעת גזענות ועידוד לחיים משותפים. היחידות עומדות לרשות המורים ואנו נשמח לקיים קשר רציף עם בתי הספר העושים בהן שימוש כדי לקבל הערות והארות. לפרטים נוספים ניתן לפנות ללאה וינברגר, מדריכה ארצית

למורי חטיבות הביניים: lea.weinberger@gmail.com

[מצגות](#)

[יחידות הוראה](#)

מיקוד תוכניות הלימודים – תשפ"ב

כמדי שנה אנו מפרסמים את עדכון נושאי הלמידה לשנת הלימודים. השנה, לאור משבר הקורונה ופערי הלמידה מהם סובלים התלמידים, מיקדנו את נושאי הלימוד לכיתות וי-ט', כדי להקל על התלמידים והמורים. בד בבד אנו מפרסמים מיקוד מיוחד לחטיבה העליונה למועדי היבחנות תשפ"ב. מובן שבשל חשיבות כלל הנושאים בתוכנית הלימודים, כולל אלו שלא נכללו המיקוד, חשוב להתקדם בלמידה על פי המצב בכיתות.

לפירוט כלל התוכניות והמיקודים ראו <https://www.smore.com/2wi51>

למידה בחירום – למידה היברידית: חומרי לימוד העומדים לרשות

המורים והתלמידים:

מגפת הקורונה חייבה אותנו "להמציא עצמנו מחדש" כמורים היברידיים – בעלי יכולת ללמד מרחוק ולא רק פנים מול פנים בכיתה. למדנו השנה כי שיעור מקוון אינו העתקת השיעור הרגיל אל המחשב. שכן שיעור כזה מחייב הכנה מסוג שונה, שליטה במיומנויות טכנולוגיות, והתייחסות שונה לרכישת ידע ומיומנויות על ידי התלמיד.

באתר המפמ"ר פיתחנו עבורכם מגוון הצעות שנועדו לסייע לכם בעת משבר הקורונה ובכלל. האתר כולל שיעורים מוקלטים המתמקדים בעקרונות בניית שיעור סינכרוני ואסינכרוני מיטבי, שיעורים מצולמים על פי נושאי הלימוד, המצגות ששימשו את המורים שהכינו את השיעורים, וכן מבחר של מטלות הערכה, על פי נושאי הלימוד. לחטיבה עליונה: [אתר המפמ"ר, למידה בחירום, קורונה](#).

ולחטיבת ביניים: [אתר המפמ"ר, למידה מרחוק בזמן חירום](#)

צוותי ההוראה נקראים להיעזר במדריכי היסטוריה כדי להבטיח הערכה מקצועית ומהימנה. אנא שימו לב להנחיות לרמת המעורבות של המדריכים בבניית התוכנית הבית ספרית כפי שנקבעה על ידי המינהל הפדגוגי. המסמך - [ראו סעיף 10](#)

חשוב לזכור כי בתי הספר המעריכים את הישגי תלמידיהם בציון פנימי בהיסטוריה מחויבים לשמור את אקסל הציונים, המחווה ותיעוד של כלל מרכיבי ההערכה על פיהם נקבע הציון. על בית הספר לשמור מגוון של עבודות ברמות ביצוע שונות לצורכי בקרה ומשוב כפי שיקבע ויפורסם בהמשך.

תוכנית סח"ב לחטיבה העליונה וניצני סח"ב לחטיבות הביניים:

תכנית סח"ב (סקרנות, חשיבה, למידה בהנאה).² נלמדת בבתי הספר מזה 10 שנים. בתש"פ הרחבנו את התוכנית ופתחנו את 'ניצני סח"ב' – הוראה – הערכה חלופית, מבוססת עקרונות סח"ב, **בחטיבות הביניים**. מטרת השינוי היא יצירת רצף הוראה – הערכה משמעותית בין חטיבות הביניים לחטיבות העליונות, לצד העמקת הלמידה המשמעותית בשלב חטיבות הביניים.

התוכנית מבוססת על הקניית מיומנויות למידה וחשיבה היסטורית, לצד הקניית בקיאות בתכנים עצמם. התלמיד הינו לומד פעיל, המסוגל לעשות שימוש בחומרי הלמידה העומדים לרשותו, משמע – להיעזר במיומנויות שרכש כדי ללמוד ולהבין את האירועים ההיסטוריים ומשמעותם.

מטבע הדברים, הבחינות משקפות את מטרות התוכנית ואת אופן הלמידה בכיתה ולכן התלמיד יכול להיעזר בעת הבחינה בכל חומר לימוד בו יחפוץ.

כדי להכין את המורים ואת התלמידים לשינוי המהותי בדרך ההוראה וההיבחנות, מקיים הפיקוח על הוראת היסטוריה תהליך מתמשך של פיתוח מקצועי, במסגרתו מודגשות מיומנויות החשיבה הבאות לידי לביטוי במבחן: שאילת שאלות על ידי התלמיד, ניתוח מקורות היסטוריים מילוליים וחזותיים, השוואה והבעת עמדה. התלמיד נדרש להפעיל בעת היבחנותו מיומנויות אלה תוך מתן מענה על השאלות.

ראוי ציין כי המורים המלמדים בתוכנית סח"ב היו שותפים לגיבוש התוכנית ובניית עקרונות בחינת הבגרות הייחודית. עם הצטרפות מורי חטיבות הביניים מסייעים מורים אלה לעיצוב התוכנית לתלמידים הצעירים יותר.

במהלך תשפ"ב נמשיך ונקיים השתלמות למידת עמיתים בהובלתו של גלעד מניב, מדריך ארצי.

אנו מברכים את המורים המצטרפים לתוכנית בתשפ"ב, וקוראים למורי חטיבות ביניים המעוניינים להצטרף בתשפ"א לפנות לגלעד מניב, המדריך המרכז את התוכנית: giladmaniv@gmail.com

² תכנית סח"ב כוללת הוראה הערכה חלופית בית ספרית על 60% מהתוכנית, ו-40% בחינת בגרות חיצונית.

המרכז להעצמת מדעי הרוח – הספרייה הלאומית

מזה ארבע שנים פועל בספרייה הלאומית המרכז להעצמת מדעי הרוח. המרכז מהווה בית מקצועי למורים וחממה לחדשנות פדגוגית בהוראת לימודי הרוח. לאתר המרכז ראו: <https://merkazruach.nli.org.il>

בד בבד אנו ממשיכים בהפצת ההיסטוריים – מידעון קצר וממוקד, תואם לוח השנה, הכולל גם הפניה למקורות היסטוריים מאוצר הספרייה הלאומית. ההיסטוריים מופץ פעמיים בשבוע, באמצעות הוואטסאפ, בחודשי הלימוד ואתם מוזמנים להצטרף בשמחה.

להצטרפות: נטע שפירא Neta.Shapira@nli.org.il
במסגרת המרכז להעצמת מדעי הרוח אנו מקיימים תוכנית מצטיינים - עתודה הומניסטית בחטיבות הביניים – כיתות שאר רוח. להסבר על התוכנית ראו: <https://merkazruach.nli.org.il/inspiration>

שאלוני בחינות הבגרות תשפ"ב

כפי שהודענו בתשע"ט, שנת תשפ"א הייתה השנה האחרונה בה ניתן להבחן על פי התוכנית הישנה. לפיכך בתשפ"ב יתקיימו רק השאלונים הבאים:

- 2 יחידות הבסיס, חלק ה-70% : 22261
- 2 יחידות הבסיס, חלק ה-30% (בית שני) : 22262
- 2 יחידות הבסיס, הערכה חלופית, 30% : 22283
- שאלון סחל"ב : 022271
- שאלון עולה חדש, חלק ה-70% : 22264
- שאלון עולה חדש, חלק 30% : 22252
- שאלון בחינת הבגרות עתירת המדיה, 70% : 22267
- היסטוריה מוגבר, חלק ה-70% : 022381
- היסטוריה מוגבר, חלק ה-30% (מאמרים) : 022382

השאלונים האחרים בטלים!

בחינת בגרות עתירת מדיה ביחידות הבסיס:

הבחינה עתירת המדיה מאפשרת למורים ולתלמידים לגוון ולהעשיר את ההוראה והלמידה, ומשקפת למידה המבוססת על שימוש בכלים דיגיטאליים הקרובים לעולמו של התלמיד. ההצטרפות פתוחה לכלל בתי הספר ולכלל התלמידים, בכפוף לתשתית מתאימה בבית הספר.

לאור ההצלחה בבחינות הבגרות המקוונות, ושביעות הרצון הגבוהה של המורים והתלמידים, אנו מרחיבים את מעגל בתי הספר המצטרפים להיבחנות עתירת המדיה.. לטופס הרישום, ודוגמאות

לבחינות עתירות מדיה ראו כאן: [קישור](#)

הצטרפות הצוותים מותנית בהשתתפות בהשתלמות ייעודית מקוונת.

לפרטים נוספים והצטרפות יש לפנות לעמוס רבן: amosraban@gmail.com

שילוב בין היסטוריה למעורבות חברתית

אנו ממליצים על שילוב בין המעורבות החברתית המעשית לבין למידה עיונית בהיסטוריה. השילוב יעשיר את תהליכי ההוראה - למידה, ייצור רצף רלוונטי בין החוויות של התלמיד בשיעור בתחום הדעת לחוויותיו במעורבות החברתית, ויחזק את המשמעות הערכית של הלמידה.

החיבור בין היסטוריה לבין המעורבות החברתית יכול להיות דו-כיווני. ניתן להתחיל בלמידה עיונית, וממנה לצאת ליישום מעשי במעורבות חברתית. אפשר גם לפעול בכיוון ההפוך ולבסס את הלמידה בהיסטוריה על ההתנסות המעשית. בכל מקרה, חשוב לכלול בתוכנית החינוכית גם זמן **לשיח ערכי-רפלקטיבי** עם התלמידים על מנת לסייע להם לעבד את ההתנסות ולהפיק ממנה תובנות שיתרמו ללמידה שלהם ולרכישת מיומנויות תוך אישיות וחברתיות.

להלן מספר ערוצים אפשריים לחיבור בין תחומי הדעת למעורבות החברתית:

1. שילוב המעורבות החברתית בהערכה חלופית -

פרויקט חברתי מסכם לאחר למידת נושא: תלמידים יוזמים, בונים ומפעילים מרכז למידה לצעירים או מבוגרים מהם ומלמדים נושאים ותכנים שנלמדו בתחומי הדעת. לדוגמה בנושא השואה, או אימוץ אתרי הנצחה באזור המגורים לאחר לימוד על מלחמות ישראל. או השתתפות בחפירות ארכיאולוגיות לאחר לימוד נושא בית שני.

2. הרחבת ידע ועיסוק בערכים השזורים במעורבות ובתחומי הדעת

הלמידה בתחומי הדעת תיעשה בהלימה לנושאים בתוכנית הלימודים.

- זיהוי מושגים ו/או ערכים חברתיים כגון **כבוד האדם וקבלת השונה, נתינה, ערבות הדדית, מעורבות חברתית, התמדה, אחריות**, בתוכניות הלימודים בהיסטוריה ובניית שיעורים סביב ערכים

אלה בשילוב עם ההתנסות המעשית במעורבות חברתית. ראו לדוגמה: [גזענות בהיסטוריה](#) בשילוב פעילות חברתית במטרה למגר את תופעת הגזענות כלפי קבוצות בחברה הישראלית.

3. לוי של קבוצה קטנה (5 תלמידים) על ידי מורה חונך לרפלקציה, לעיבוד ההתנסות ולהרחבת ידע (ניתן במסגרת שעות שהיה או שעות פרטניות)

מורה מקצועי שישתלב במערך זה יטפח מערכת יחסים קרובה ואיכותית עם התלמידים, יקיים דיאלוג משמעותי עימם, ויחזק את תרומתו החינוכית. במסגרת החונכות אישית יוכל המורה חונך גם להעשיר את התלמידים בידע הקשור להתנסות המעשית שלהם, לדוגמאות נוספות ראו כאן: [למידה משמעותית בתחומי הדעת](#)

פריסת הוראת היסטוריה בחטיבה העליונה

חוזר מנכ"ל אוגוסט 2019 קובע את פריסת הוראת היסטוריה בחטיבה העליונה – חטיבת ביניים וחטיבה עליונה: [קישור לחוזר המנכל](#)

:

התוכנית בחטיבת הביניים ממוקדת בימי הביניים ובעת החדשה. רצוי לפרוס את הוראת המקצוע על פני 3 שנות הלימוד בחטיבה, ובכל מקרה יש ללמד את תחום הדעת בפריסה של שתי שנות לימוד לפחות.

2.4 בחטיבה העליונה

[תוכנית הלימודים בחטיבה העליונה](#) מתייחסת לתקופות שונות של העם היהודי ולהשתלבותו בהיסטוריה הכללית מימי בית שני, דרך ימי הביניים ועד לעת החדשה, לציונות ולהקמת המדינה ולשנותיה הראשונות. התוכנית בנויה מפרקי חובה ומפרקי בחירה ויש להקדיש להוראתה בכיתות הרגילות לפחות 6 ש"ש (אך מומלץ 7 ש"ש) לאורך התיכון, ב-4 סמסטרים לפחות.

מדריכי היסטוריה יעמדו לרשות צוותי ההוראה כדי לסייע בהתאמת ההוראה לשנת הקורונה.

ספר לימוד חדש לתלמידים עולים – חטיבה עליונה

אנו שמחים להודיע כי פרסמנו את חלק א' של ספר לימוד חדש לתלמידים עולים. הספר קיים במהדורה מקוונת בלבד, והוא עומד לרשות המורים והתלמידים חינם אין כסף:

[קישור לספר](#)

נוהל תמ"ר וחלוצי הערכה:

תוכניות תמ"ר וחלוצי הערכה הן תוכניות הערכה ממירות בגרות המוכרות כהיבחות חיצונית. אלו תוכניות חינוכיות פורצות דרך המקדמות הערכה של תכנית הלימודים הקיימת בדרכים ייחודיות של חלופות הערכה. כל אחת מהתוכניות מותאמת לצורכיהם השונים של בתי הספר, והן מבוססות על תפיסת עולם חינוכית ייחודית המקדמת למידה משמעותית. הצטרפות לכל אחת מהתוכניות ואישור התוכנית הבית ספרית, מותנים בעמידה בתנאי הסף המנהליים שקבע האגף לחינוך על יסודי (הכרה, שק"ד, ציונים) ובאישור פדגוגי של מפמ"ר תחום הדעת (בתוכנית תמ"ר נדרש גם אישור פדגוגי של אגף אי לפיתוח פדגוגי). החל משנה"ל תשע"ט הוחל נוהל חדש להערכה חיצונית של התוכניות. לקריאת הנוהל – ראו [כאן](#) אישור השתתפות בתוכנית הוא אישי לכל מורה ומורה.

קול קורא להשתתפות בתחרות כתיבה – 104 שנה לכיבוש באר שבע על ידי הפרשים האוסטרליים

המרכז להנצחת חיילי אנז"ק בבאר שבע
The Be'er Sheva Anzac Memorial Centre

אגודת ותיקי הפרשים האוסטרליים

קול קורא לתחרות כתיבה

בשנה"ל תשפ"ב, ולרגל יום השנה ה-104 לכיבוש באר-שבע על ידי הפרשים האוסטרליים, אגודת ותיקי הפרשים האוסטרליים ומוזיאון אנז"ק בבאר-שבע, מזמינים אתכם לתחרות כתיבה לתלמידי חטיבת הביניים בנושא: "חיילים יהודים ואוסטרלים בארץ-ישראל במלחמת העולם הראשונה". יתקבלו גם נושאים נלווים.

- הנכם מוזמנים בזאת להגיש הצעה לתחרות כתיבה בנושא באחת הדרכים המאות:
1. חיבור בהיקף של עבודת חקר
 2. יצירת אמנות פלסטית (צילום, ציור או פיסול),
 3. סרטון באורך כ-10 דקות

העבודה הזוכה תזכה בפרס בשווי 1000 ₪.

את העבודות יש לשלוח למרכז למורשת חיילי אנז"ק, רח' אוסטרובסקי 8 באר-שבע.

או ל hadracha1@kivunim7.co.il

ועדה המורכבת מנציגי אגודת הפרשים האוסטרלים, מוזיאון אנו"ק, ובית הספר או אגף החינוך בעירייה תבחן את העבודות ותבחר את הטובה ביותר.
מאחלים לכם השתתפות מהנה ולמידה משמעותית,
על החתום:

ברי רוג'רס - ראש אגודת הפרשים האוסטרלים

עזרא פימנטל – נציג מוזיאון אנו"ק

לאה לוטן – נציגת משרד החינוך

מעריך ההדרכה בתשפ"ב

לרשותכם מעריך הדרכה מגוון – מדריכים המתמחים בנושאים שונים בתוכנית הלימודים, מדריכים לשכבות הגיל השונות, לתוכניות ייחודיות, מדריכים מחוזיים ומדריכים המתמחים בהוראת היסטוריה לאוכלוסיות מגוונות.

הרשימה ופרטי ההתקשרות יעודכנו במהלך הקיץ באתר המפמ"ר, וכן במסמך מרכז זה:

<https://www.smore.com/2wj51>

יודגש כי המדריך הוא השותף המקצועי של צוות בית הספר בבניית תכנית הלימודים הבית ספרית, בין אם מדובר בחלק ה-30% לצד היבחנות חיצוניות, ובין אם מדובר בהיבחנות פנימיות. המדריך מסייע בבחירת הציר המארגן; בחינת נושאי העומק; בחירת אופן ההוראה- הערכה חלופית והמחוננים. המדריך הוא המלווה את הצוות בבדיקת תוצרי ההערכה החלופית ומחווה דעתו על מידת התאמתם לרמה המקצועית הנדרשת.

השתלמויות תשפ"ב

אנו מציעים מגוון רחב של השתלמויות במטרה לסייע למורים להעשיר את ידיעותיהם בהיסטוריה ואת ההוראה בכיתה, לצד מתן מענה לצרכים ייחודיים של המורים:

- **השתלמויות מפמ"ר** המתמקדות בפרקטיקות הוראת היסטוריה בדגש על פיתוח חשיבה מסדר גבוה והוראה מבוססת מקורות היסטוריים ("ספר פתוח"), למידה והוראה בין תחומית, למידה עצמאית, למידה ערכית, ורגשית חברתית. השתלמויות אלה נערכות ב-21 מרכזי פסג"ה ברחבי הארץ, באופן היברידי. מורה להיסטוריה חייב להשתתף בהשתלמות מפמ"ר אחת לפחות ב-4 שנים. רכזי מקצוע חייבים להשתתף בהשתלמות זו בכל שנה כדי להתעדכן בכל השינויים שאנו מכניסים להוראת המקצוע.

ההשתלמויות כוללות מפגש פתיחה וסיכום פנים מול פנים (בהתאם להנחיות משרד הבריאות), מפגשים מקוונים והשתתפות ביום עיון אחד לפחות, מתוך המגוון שנציע במהלך השנה (רובם המכריע – מקוונים).

- **השתלמויות ייעודיות:** למורי חינוך מיוחד המלמדים היסטוריה ולמורי היסטוריה המלמדים תלמידי חני"מ; למורי תמ"ר וחלוצי הערכה; למורי סח"ב; למורי היסטוריה מוגבר; לרכזי מקצוע; למורי כיתות אגף שח"ר; למורים המלמדים בדגש על פדגוגיה דיגיטאלית ומגישים את תלמידים לבחינת בגרות עתירת מדיה. לקישור לטבלה המתעדכנת [\(מועדי פתיחה\) ראו כאן](#)

קבוצות פייסבוק מקצועיות למורי היסטוריה

לרשות המורים להיסטוריה עומדות חמש קבוצות פייסבוק סגורות:

- קבוצת מורי בתי הספר היסודיים
- קבוצת מורי חטיבות הביניים,
- קבוצת מורי החטיבות העליונות.
- קבוצת מורי סח"ב
- קבוצת מורי היסטוריה מוגבר

ההצטרפות לקבוצה מותנית בהזדהות מלאה - שם מלא ובית הספר. הקבוצה מהווה במה פעילה ושוקקת חיים לדיונים מקצועיים, שיתוף חומרי למידה, העברת מידע ועדכון שוטף, כולל תקשורת בין המורים לבין עצמם ובינם לביני.

ציבור המורים מוזמן להצטרף באמצעות פנייה אלי בפייסבוק: אורנה כץ אתר.

מידעונים למורים להיסטוריה

אנו ממשיכים בפרסום מידעונים למורים להיסטוריה. המידעונים מתפרסמים אחת לחודש ומרכזים את ההודעות החשובות הרלוונטיות למורי היסטוריה, יוזמות מיוחדות וכן שלל חומרי לימוד והעשרה שהגיעו לידינו.

המורים מוזמנים לשתף אותנו בחומרים מעניינים אליהם נחשפו וביוזמות שהובילו. למידעונים הקודמים: [מידעוני היסטוריה](#). המידעונים מופצים בדיוור ישיר על ידי המדריכים וכן בפורום המורים בפייסבוק.

חומרי לימוד המותרים בשימוש

ספרי הלימוד עימם אנו עובדים **חייבים לעבור אישור מטעם משרד החינוך**. בשוק מצויים ספרי לימוד שלא עברו הליך אישור, לטענת ההוצאה מאחר ו"פשוט לא הספיקו". המדובר בתירוצי סרק ואין להשתמש בספרים אלה. רשימת הספרים המאושרים מצויה [כאן](#)

שימו לב!! בבחינת הבגרות בהיסטוריה יותר השימוש בספרי לימוד מאושרים בלבד. הרשימה המלאה מצויה כאן: <https://www.smore.com/ur8sf>

המיקודיות למיניהן, היוצאות לאור על ידי גופים מסחריים שונים, אינן עוברות תהליך אישור, ועל כן אין לנו כל אחריות על המופיע בהן. תשובות שגויות בבחינות הבגרות אשר מקורן במיקודיות – לא התקבלו בבחינות הבגרות! אנא הזהירו את התלמידים וכמובן הימנעו מכניסה לכיתה עם המיקודיות בהיסטוריה, שכן יש בהתנהלות כזו משום המלצה, ולו סמויה, להשתמש.

פרקטיקות הוראה איכותיות – לשימוש המורים

מטה משרד החינוך הקים אתר מיוחד להיכרות עם מגוון של עשרות פרקטיקות בהוראה שמטרתן לסייע למורים להעשיר את ההוראה באמצעות הקניית מיומנויות למידה לתלמידינו. האתר מתמקד בהוראה סביב [שאלות גדולות](#) ההופכות את ההוראה למשמעותית ורלוונטית ללומד. ולא פחות חשוב – [שיקולי דעת בבניית יחידת לימוד](#).

אנו ממליצים לקרוא את [המללת תהליכי חשיבה](#); [שימוש במאגרי ידע](#); [הבחנה בין עובדה לדעה](#)

העתקים:

ד"ר מירי שליסל, יו"ר המזכירות הפדגוגית
גבי דליה פניג, ס' יו"ר המזכירות הפדגוגית, ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
דוד גל, מנהל אגף הבחינות
גבי דסי בארי, מנהל אגף על יסודי
גבי אלירז קראוז, ראש אגף חברה ורוח